

22 - 1 - 1976

N°

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

Nr. 4101/I/P

BETREFT

Mijnheer de Minister,

Betreft : Gebruik van de talen in de diensten van de N.M.B.S., die
in het buitenland gevestigd zijn.

Ter zitting van 6 november 1975 heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een uitvoerig onderzoek gewijd aan het probleem dat U gesteld hebt bij schrijven van 17 juni 1975 (Dienststaanw. Algemene Diensten AGS/283.349), in verband met de eventuele toepassing van artikel 47 van de S.W.T. op de in het buitenland gevestigde diensten van de N.M.B.S.

De Commissie constateert dat de N.M.B.S. weliswaar beheerst wordt door een bijzondere wet, met name die van 23 juli 1926 maar niettemin onderworpen is aan de hoge directie van de staat, waartegenover zij een gedecentraliseerde openbare dienst vormt die bedoeld wordt bij artikel 1, § 1, 1° der S.W.T. Anderdeels geeft de Commissie toe dat de tekst zelf van artikel 47 van die wetten in het algemeen betrekking heeft op de diensten die in het buitenland zijn gevestigd, zonder tussen die diensten een onderscheid te maken ten aanzien van hun aard of hun bevoegdheid.

./.

De Commissie heeft evenwel geen eenparig of meerderheidsadvies kunnen uitbrengen in verband met de toepassing van vorenbedoeld artikel 47 op de buitendiensten van de N.M.B.S.

Bij toepassing van artikel 9, 1e lid van het koninklijk besluit van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de V.C.T. en tot regeling van dezer werking, heb ik de eer U hieronder de respectieve standpunten mee te delen die de Nederlandse en de Franse afdeling i.v.m. die kwestie hebben ingenomen.

Voor de Nederlandse afdeling kan niet ontkend worden dat de bepalingen van artikel 47 van de S.W.T. van toepassing zijn op de in het buitenland gevestigde diensten van de N.M.B.S.

Deze instelling is gebaseerd op de volgende drie argumenten :

1. Aangezien de N.M.B.S. een openbare instelling is bedoeld bij artikel 1, § 1 der S.W.T., moet daaruit worden afgeleid dat alle diensten die ervan deel uitmaken eveneens onder toepassing van die wetten vallen, in functie van hun territoriale bevoegdheid en van hun localisatie. Zulks is onder meer het geval voor de buitendiensten van die maatschappij, waarvan de organisatie en de werking worden beheerst door artikel 47 der voornoemde wetten.
2. Aangezien artikel 47 in zeer algemene termen gesteld is, kan de draagwijdte ervan niet beperkt worden. Het feit dat de in het buitenland gevestigde diensten van de N.M.B.S. een hoofdzakelijk commerciële bevoegdheid hebben en voornamelijk betrekkingen hebben met het buitenlands publiek doet niets ter zake. In dat verband is het voldoende aan te stippen dat gelijk welke Belg die zich in het buitenland bevindt zich eveneens tot die diensten kan wenden. Bovendien bestaat er geen essentieel verschil tussen de bevoegdheid van de laatstgenoemde diensten en die van de diensten van de N.M.B.S., die op Belgisch grondgebied gevestigd zijn.

3. Ofschoon de wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurszaken strikt dient geïnterpreteerd te worden, is zij niettemin van openbare orde; de verschillende bepalingen die zij voorschrijft dienen dan ook verplicht toegepast te worden op alle diensten, waarop zij betrekking hebben, tenzij zou blijken dat de wetgever een welbepaalde dienst uitdrukkelijk heeft willen onttrekken aan de bepalingen waaraan hij normaliter onderworpen was of dat het duidelijk is dat die bepalingen niet kunnen toegepast worden op bedoelde dienst.

In casu bestaat geen van beide uitzonderingen.

Hierboven werd inderdaad aangetoond dat de N.M.B.S. bedoeld wordt bij artikel 1 van de wet en dat artikel 47 van deze laatste wet normaliter van toepassing is op de diensten van bedoelde maatschappij, die in het buitenland gevestigd zijn. Het alleenstaande feit dat in de loop van de voorbereidende werkzaamheden van de wet enkel melding gemaakt werd van de buitendiensten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken mag, zonder de draagwijdte van artikel 47 te beperken, niet leiden tot het besluit dat dit laatste artikel alleen betrekking zou hebben op die diensten alleen, met uitsluiting van alle andere in het buitenland gevestigde diensten.

Anderzijds zijn alle bepalingen van artikel 47 en meer in het bijzonder degene die betrekking hebben op de inrichting van de dienst en de rechtstoestand van het personeel, volkomen verenigbaar met de inrichting van de betrokken diensten van de N.M.B.S.

De Franse afdeling maakt daarentegen een uitgesproken voorbehoud in verband met de toepassing van artikel 47 op de in het buitenland gevestigde diensten van de N.M.B.S.

Voor deze afdeling worden de bepalingen van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken, die betrekking hebben op de inrichting van de diensten en de rechtstoestand van het personeel, slechts ten volle verantwoord door de bekommernis van de wetgever om, enerzijds, de homogeenheit van het Nederlandse, het Franse en het

Duitse taalgebied alsook het bijzonder karakter van het gebied Brussel-Hoofdstad en de gemeenten met speciaal stelsel te verzekeren en, anderzijds, aan de Belgen van onze twee grote cultuurgemeenschappen de volle eerbied voor hun cultuur, en meer bepaald voor hun taal, in hun betrekkingen met de openbare en de daarmee gelijkgestelde diensten te waarborgen.

Indien evenmin de gebieden als de Belgen er rechtstreeks bij betrokken zijn, dienen de besproken wetsbepalingen dan ook niet al te letterlijk te worden geïnterpreteerd, daar de ratio legis daartoe ontbreekt. Teneinde haar stelling te staven, wijst de afdeling er o.m. op dat het gevaarlijk zou zijn te beweren dat de Belgische afvaardigingen bij allerlei internationale organismen noodzakelijk moeten voldoen aan de maatstaven bepaald bij artikel 47 van de S.W.T.

Onder verwijzing naar uw vorenbedoelde brief van 17 juni 1975, stelt de Franse afdeling dan ook vast dat de in het buitenland gevestigde diensten en agentschappen van de N.M.B.S. een hoofdzakelijk commerciële bevoegdheid hebben en dat hun bestaansreden gelegen is in het aanknopen van handelsbetrekkingen tussen de inwoners van het land waar zij gevestigd zijn en de nationale maatschappij. De betrekkingen die de Belgen, die in dat land verblijven, met bedoelde agentschappen kunnen hebben zijn slechts van louter toevallige en occasionele aard, zij zijn geenszins verplicht, zoals doorgaans het geval is voor hun betrekkingen met de Belgische diplomatieke diensten.

De Franse afdeling is bijgevolg van mening dat het geenszins zeker is dat artikel 47 van de S.W.T. van toepassing is op de diensten van de N.M.B.S., die in het buitenland gevestigd zijn. Ofschoon zij, meer in het bijzonder, van oordeel is dat alle betrekkingen van bedoelde agentschappen in gelijke mate dienen verdeeld te worden onder de personeelsleden van beide taalrollen, ziet de Franse afdeling de noodzaak niet om aan ieder personeelslid de kennis van het Nederlands en het Frans op te leggen, buiten die van de taal van het land waar het agentschap gevestigd is, aangezien dit agentschap niet uitsluitend of hoofdzakelijk bestemd is om betrekkingen te hebben met Belgen.

Overeenkomstig artikel 9, 2e lid van het voornoemde koninklijk besluit van 4 augustus 1969, wordt een afschrift van deze nota gestuurd naar de Minister van Binnenlandse Zaken.

Met bijzondere hoogachting.

DE VOORZITTER,

[Redacted signature block]

